

Matematický pohľad na svet

(VOPĚNKA, P.: *Horizonty nekonečna*. Praha: Moraviapress, 2004.)

Očakávanie

Túžil som po odpovedi na otázku o význame a zmysle matematiky, o tom, ako matematické myslenie prispieva k rozvoju ľudského ducha. Chcel som si pripraviť vhodný didaktický spôsob vyučovania školskej matematiky. Dozvedel som sa: *V matematicke odloučené od tváří, v nichž se ukazuje, a nikoliv v těchto jejích jednotlivých tvářích, je třeba hledat její smysl... Do jednotlivých matematických disciplín musí být člověk zasvěcován, aby teprve odtud nabýval schopností onoho vyššího stupně intelektu, nebo, chceme-li, aby se z něj stal člověk matematikou obdařený... Matematika stojí nad rozumem, je jeho vyšším stadiem – a v tom spočívá její smysl, odtud k nám přichází její poselství.*

Obsah

Táto publikácia je súborom textov vysokoškolského profesora Petra Vopěnku prednesených pri rôznych príležitostiach. Je rozdelená do týchto základných oblastí: *Nekonečno, množiny a možnost v Bolzanovom poňatí* (upravený záznam prednášky); *O čo ide v alternatívnej teórii množín* (nepublikovaná prednáška zo sympózia); *Neviditeľné reálne tvary* (príspevok na odbornej konferencii); *Zmysel matematiky* (vystúpenie na konferencii katedier matematiky fakúlt pripravujúcich učiteľov matematiky); *Stavitelia chrámu* (úvod k rozpravám o teórii množín ako jednotnom spoločnom predmete štúdia celej matematiky); *Impérium* (zamyslenie o povahe a zmysle vedeckej práce všeobecne i množinovej matematiky zvlášť); *Úvahy (Veda a viera, Marxizmus v našom nevedomí, Obrana rodiny, O zmysle českého štátu)*. Do knižného celku doplnil editor J. Fiala aj stručný životopis a bibliografický prehľad prác (knihy a učebnice, články) tohto významného českého matematika. Knižka vyšla ako šiesty zväzok knižnice Ceny Nadace Dagmar a Václava Havlových – Vize 97.

Odkrytie

Ak som hľadal odkaz pre učiteľov „počtov a merby“, našiel som:

- *Matematiku sa nemožno naučiť inak, než pri poctivom štúdiu jej jednotlivých disciplín.*
- *Na školách by sa mala geometria učiť v tom poňatí, v ktorom vznikla a v ktorom bola pestovaná až do konca 19. storočia.*
- *... zastaviť vytesňovanie matematiky zo všeobecného vzdelania.*

Dušan Jedinák